

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Κοινωνιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	110	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ευρωπαϊκοί θεσμοί		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	04	06	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Υποχρεωτικό/ Γενικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική Προφορικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-110-gr.pdf		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
--

1. Πρώτη σε βάθος γνώση των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στην ΕΕ, της ευρωπαϊκής διακυβέρνησης και των εννοιών της ευρωπαϊκής ταυτότητας και της ευρωπαϊκής ιθαγένειας καθώς και της προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου (ευρωπαίου πολίτη) στο πλαίσιο του ενωσιακού πρωτογενούς δικαίου (Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων).
2. Η γνώση αυτή αποκτάται για πρώτη φορά αφού στην διάρκεια των λυκειακών σπουδών τα ευρωπαϊκά/ενωσιακά ζητήματα δεν έχουν τύχει της ανάλογης προσέγγισης.
3. Μέσω των επιστημονικών βοηθημάτων, που προτείνονται στους φοιτητές, θεωρούμε ότι επιτυγχάνεται η σε βάθος προσέγγιση των εν λόγω θεμάτων αφού πρόκειται για τα αξιολογότερα πονήματα επί του αντικειμένου αυτού στο πλαίσιο της ελληνικής βιβλιογραφίας.
4. Οι φοιτητές μέσω των εργασιών, που εκπονούν στην διάρκεια του εξαμήνου οπότε και παρακολουθούν το μάθημα, αλλά και της φοίτησης τους στους ειδικούς φροντιστηριακούς κύκλους, αποδεικνύουν ότι κατέχουν την αποκτηθείσα γνώση έτσι ώστε με την εξέλιξη και εξειδίκευση που αυτή θα γνωρίσει στην διάρκεια των σπουδών τους θα μπορέσουν να την χρησιμοποιήσουν και σε επαγγελματικό επίπεδο είτε εντασσόμενοι στην υπαλληλία της ΕΕ (και των ευρύτερων ευρωπαϊκών οργανισμών) είτε απασχολούμενοι στο χώρο της έρευνας σε έργα μέτρησης της κοινής γνώμης ως προς την ΕΕ.
5. Η παρακολούθηση αυτού του μαθήματος θα τους επιτρέψει να δημιουργήσουν ένα ισχυρό γνωστικό θεμέλιο γύρω από το ευρωπαϊκό θεσμικό σύστημα αλλά και τις ενωσιακές πολιτικές, που θα αναπτυχθεί περαιτέρω μέσω της παρακολούθησης και των εξειδικευμένων σεμιναρίων στην διάρκεια του Γ και Δ έτους. Κατά συνέπεια, θα μπορούν να ερμηνεύσουν όλα τα σχετικά φαινόμενα στην ενωσιακή πραγματικότητα και με την ολοκλήρωση των προπτυχιακών τους σπουδών θα μπορούν να αναπτύξουν κριτική προσέγγιση σε όλα τα ηθικά, επιστημονικά και κοινωνικά ζητήματα που άπτονται της ευρωπαϊκής ενοποίησης και ολοκλήρωσης.
6. Τέλος, τα παραπάνω εφόδια τους επιτρέπουν να λειτουργούν με μια σημαντική αυτονομία στις περαιτέρω σπουδές τους (σε μεταπτυχιακό και διδακτορικό επίπεδο) εφόσον αυτές αφορούν στην μελέτη της ΕΕ και του ευρύτερου θεσμικού, πολιτικού και κοινωνικού γίνεσθαι του ευρωπαϊκού χώρου.

Με βάση την παραπάνω ανάλυση, από το ακαδημαϊκό έτος 2022- 2023 το μάθημα «Ευρωπαϊκοί Θεσμοί» θα προσφέρεται στα εξής επίπεδα:

α. Θεωρητική διδασκαλία/Διαλέξεις με τον καθηγητή Παναγιώτη Γρηγορίου (3 ώρες/13 εβδομάδες= συνολικά 39 ώρες)

β. Φροντιστηριακοί κύκλοι μαθήματος θα υλοποιηθούν από τις διδάσκουσες κκ. Ελευθερία Φτακλάκη- Κλειώ Χατζηδανιήλ. Στο πλαίσιο της συμμετοχής του ΠΕ Ευρωπαϊκοί Θεσμοί στο πρόγραμμα Jean Monnet Module EU.E.N.I.C. θα συμμετάσχουν με μια διάλεξη οι καθ. Assoc. Prof. Eda GEMI, PhD και Dr. Orinda MALLTEZI, Head of the Department of Political Science- Faculty of Social Sciences, University of Tirana (σύνολο 48 ώρες).

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε</i>

Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και
επαγωγικής σκέψης

.....
Άλλες...
.....

**ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ
ΤΟΥ ΠΕ «ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ» (110)
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ
ΣΥΝΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ:
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΦΤΑΚΛΑΚΗ-
ΚΛΕΙΩ ΧΑΤΖΗΔΑΝΙΗΛ**

Το ΠΕ "ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ" παρέχει εις βάθος γνώση της ιστορίας της ΕΕ, των διαδικασιών ευρωπαϊκής ενοποίησης, της πολιτικής πολιτισμός της ΕΕ, της ευρωπαϊκής έννομης τάξης, των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της διαδικασίας λήψης αποφάσεων της ΕΕ, της ευρωπαϊκής διακυβέρνησης, της οικονομικής και νομισματικής διακυβέρνησης, της «εξωτερικής» πολιτικής της Ένωσης

- Η απόκτηση ικανότητας ανταπόκρισης στις απαιτήσεις μαθήματος που προσεγγίζει την λειτουργία θεσμών, που κατά συνέπεια επιτρέπει την γνώση των συστημάτων και διαδικασιών λήψης αποφάσεων στην ΕΕ, αλλά και των θεωριών της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, που επιτρέπει την κριτική ανάλυση της μέχρι τώρα πορείας της ευρωπαϊκής ενοποιητικής διαδικασίας αλλά και την μελέτη των ενδεχομένων μελλοντικών εξελίξεων της
- Ικανότητα αναζήτησης , ανάλυσης και σύγκρισης αποφάσεων Δικαστηρίου ΕΕ (νομολογίας) μέσω της ιστοσελίδας του ΔΕΕ,
- Προσαρμογή του φοιτητή στα διαρκώς εξελισσόμενα θεσμικά και πολιτικά δεδομένα στην ΕΕ
- Η μελέτη γίνεται με αποκλειστικό προσανατολισμό στο διεπιστημονικό χαρακτήρα των ευρωπαϊκών σπουδών και στο πλαίσιο ενός διεθνούς περιβάλλοντος διδασκαλίας και έρευνας, που έχει διαμορφωθεί γύρω από τον άξονα των ευρωπαϊκών μαθημάτων του προγράμματος σπουδών του **Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου** και που οφείλεται στον χαρακτηρισμό του ως μάθημα **Modules Jean Monnet- EU.E.NIC**, του οποίου επικεφαλής/συντονιστής είναι Καθηγητής, Παναγιώτης Γρηγορίου.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θεματικές ενότητες του μαθήματος ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ

- ί. «Ιστορία της ιδέας ευρωπαϊκής ενοποίησης»
- ii.«Ευρωπαϊκή ενοποιητική διαδικασία- θεωρίες ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης»
- iii.«Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης»
- iv. «Διακυβέρνηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης»
- v.«Ευρωπαϊκή οικονομική διακυβέρνηση- Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ONE)»
- vi.«η Ευρωπαϊκή Ένωση στη διεθνή κοινότητα
- vii. φροντιστηριακός κύκλος ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΘΕΣΜΩΝ

I.ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αντικείμενο του προπτυχιακού μαθήματος «ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ» είναι η ανάλυση των διαδικασιών της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης και η συσχέτιση της με τη λειτουργία και την πολιτική σημασία των θεσμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.).

Αρχικά, γίνεται μία ιστορική αναδρομή στους θεσμικούς και πολιτικούς σταθμούς που επηρέασαν την διαμόρφωση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και στη συνέχεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Ένα άλλο σημείο ιδιαίτερης σημασίας για το μάθημα είναι η προσέγγιση των βασικών θεωριών που αναπτύχθηκαν προκειμένου να αποτυπώσουν τη διαδικασία της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και ενοποίησης. Αυτές είναι οι θεωρίες του φεντεραλισμού- ομοσπονδισμού, του λειτουργισμού και νεο-λειτουργισμού, καθώς και κάποιες διακυβερνητικές προσεγγίσεις.

Το ενδιαφέρον του μαθήματος εστιάζεται επίσης στην ενδελεχή μελέτη των θεσμικών οργάνων της Ε.Ε. όπου και εντοπίζεται η πολιτική τους σημασία με βάση τις θεωρητικές παραμέτρους που αναλύθηκαν στην προηγούμενη ενότητα. Κατά συνέπεια, προβλέπεται μια ουσιαστική μύηση στο ενωσιακό θεσμικό δίκαιο.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο κατά πόσο οι θεσμοί της ΕΕ ξεχωριστά αλλά και οι μεταξύ τους σχέσεις, προωθούν ή παρεμποδίζουν τη διαδικασία της Ευρωπαϊκής ενοποίησης, μέσω κυρίως της συμμετοχής των παραπάνω οργάνων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

Τέλος, έμφαση δίνεται επίσης σε θέματα όπως το Δίκαιο της ΕΕ, η Εξωτερική Δράση /ΚΕΠΠΑ της ΕΕ, η ευρωπαϊκή διακυβέρνηση, η ευρωπαϊκή ιθαγένεια (και τα δικαιώματα του ευρωπαίου πολίτη), η δημοσιονομική διακυβέρνηση και η ONE.

Το μάθημα «ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ» δομείται ως εξής:

α) Διαλέξεις σε αμφιθέατρο από τον καθηγητή Παναγιώτη Γρηγορίου και τις συνδιδάσκουσες, Διδάκτωρ Ελευθερία Φτακλάκη και την Υποψήφια Διδάκτωρ Κλειώ Χατζηδανιήλ.

Στο πλαίσιο του Jean Monnet Module EU.E.N.I.C. θα δώσουν διάλεξη οι καθηγήτριες, Eda Gemi, Orinda Maltezi

β) Εξ' αποστάσεως με τη χρήση της διαδικτυακής πλατφόρμας του Πανεπιστημίου Αιγαίου (Open e-class)

γ) Οργάνωση φροντιστηριακών κύκλων (που υλοποιούνται με την ευθύνη των συνδιδασκόντων και έχουν ως στόχο την εμπέδωση σε εξειδικευμένες θεματικές ενότητες του μαθήματος.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ

i. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΙΔΕΑΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΟΠΙΗΣΗΣ

Το μάθημα αυτό αποτελεί ένα μείγμα θεωρητικής αλλά και διαδραστικής μάθησης καθώς οι φοιτητές/τριες θα έχουν τη δυνατότητα να εντρυφήσουν διεξοδικά στον τρόπο με τον

οποίο η ιδέα της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης αντανάκλαται στον καθρέφτη της εκάστοτε ιστορικής εποχής και εξετάζει τις ρίζες, την ανάπτυξη και τις προεκτάσεις της Ευρωπαϊκής Ενοποιητικής Ιδέας ως πραγματικότητα και ως κατασκευή. Οι φοιτητές/τριες θα γνωρίσουν την πορεία μέσα από την οποία η Ευρώπη από πολιτισμική ιδέα αρχικά, κατέστη στη συνέχεια συνειδητή πολιτική ταυτότητα και γεωπολιτική πραγματικότητα.

Το μάθημα αποτελείται από δυο κύριες ενότητες:

- Η Α' Ενότητα αφορά στα εξής: Επιχειρείται μια συστηματική παρουσίαση και «θεωρητική αποτίμηση» για την Ευρωπαϊκή –αρχικά- Ιδέα ως συνάθροιση «δυνάμεων» στη μακρά ιστορική διάρκεια (π.χ., Ανθρωπιστικές αξίες, Φιλελεύθερη Δημοκρατία, Χριστιανισμός). Εξετάζεται το πότε και πώς ξεκινά η πολιτική σημασία της έννοιας Ευρώπη.

- Η Β' Ενότητα αφορά στα εξής:

-Εξετάζεται η ιδέα της Ευρωπαϊκής ενότητας ως κανονιστικό σημείο εκκίνησης μιας νέας Ευρώπης μετά τους δυο μεγάλους πολέμους του 20ου αιώνα.

-Εξετάζεται η δύσκολη αλλά και πιο ουσιαστική φάση συγκρότησης του Ευρωπαϊκού οικοδομήματος.

-Ειδικότερα, το μάθημα θα αφορά στα εξής:

- Σύντομη εισαγωγή στην Ιστορία της Ευρωπαϊκής Ιδέας.: Πολιτικές κοινωνίες και Θεσμοί στην Ευρώπη- Αρχαίοι χρόνοι & Μεσαίωνα

- Νεώτεροι χρόνοι(16ς -18ος αι.): Τα σχέδια για την Ευρώπη. Η εκκοσμίκευση της Ευρωπαϊκής ταυτότητας. Η Ευρωπαϊκή Ιδέα και ο Διαφωτισμός. Η Ευρωπαϊκή Ιδέα στη Γαλλική Επανάσταση και την Ναπολεόντεια περίοδο.

Ευρωπαϊκή Ιδέα-Εθνική Ιδέα: Η «ρομαντική επανανάκαλυψη της Ευρώπης» 1815-1914: α' μέρος (από το Συνέδριο της Βιέννης και τις εθνικές επαναστάσεις στις επαναστάσεις των πόλεων)- β' μέρος (Η σημασία της ενοποίησης των Ιταλικών και των Γερμανικών κρατών για την Ευρωπαϊκή Ιδέα και την εξέλιξη της Ευρώπης – Η σημασία των μεταβολών στην οικονομία)

- Α' Παγκόσμιος Πόλεμος και Ευρωπαϊκή Ιδέα- Οι νέες πρωτοβουλίες για ενοποίηση μετά τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο. Το πλαίσιο της Κοινωνίας των Εθνών (ΚτΕ). Pan-Euro. Οι ουσιαστικές διπλωματικές διεργασίες. Το ολοκληρωμένο σχέδιο Briand.
- Από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο έως τη Διακήρυξη Schuman (1950) και την ίδρυση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (1958) έως τη Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θεωρητικές όψεις και νοηματοδοτήσεις της Ιδέας στον Ευρωπαϊκό χώρο
- Η Ευρωπαϊκή Ενοποιητική Ιδέα στη Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία: Οι πολλαπλές νοηματοδοτήσεις – Οι πολλαπλές ταυτότητες
- Η Αμερικανική «αντίληψη» για την Ευρωπαϊκή Ιδέα.
- Η Ευρωπαϊκή Ιδέα στον καθρέφτη της «Ανατολής»

□ Διδάσκουσα: Κλειώ Ι. Χατζηδανιήλ, Υποψήφια Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Αιγαίου

ii. **ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ- ΘΕΩΡΙΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ»**

Σκοπός αυτής της διδακτικής ενότητας αυτής είναι να παράσχει στους φοιτητές τα απαραίτητα θεωρητικά εργαλεία που θα τους βοηθήσουν να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν τις πολιτικές διεργασίες που κατήχθουν και κατευθύνουν και οδηγούν την πορεία της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται οι βασικές θεωρίες Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης (Διακυβερνητισμός, Ομοσπονδισμός, Λειτουργισμός, Νεολειτουργισμός) και πολιτικές, το ιστορικό, κοινωνικό, πολιτικό, και πολιτισμικό πλαίσιο διαμόρφωσής τους. Παράλληλα, εξετάζεται εξελικτική διαδικασία της Ευρωπαϊκής

ενοποίησης, και τα στάδια υλοποίησής της (Διευρύνσεις, Συνθήκες και το πολιτικό και κοινωνικό πλαίσιο διαμόρφωσής τους, εφαρμογή). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη Συνθήκη της Λισσαβόνα

Διδάσκουσα: Κλειώ Ι. Χατζηδανιήλ, Υποψήφια Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Αιγαίου

iii. ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Σκοπός της διδακτικής ενότητας είναι να διδάξει στον φοιτητή τη σημασία του Ευρωπαϊκού Δικαίου στη διαμόρφωση της πολιτικής και κοινωνικής πραγματικότητας των κρατών μελών της Ένωσης και των πολιτών τους. Μέσω της ενότητας επιδιώκεται ο φοιτητής να εξοικειωθεί με τα βασικά χαρακτηριστικά της Ευρωπαϊκής έννομης τάξης.

Στο πλαίσιο αυτό, η ενότητα επικεντρώνεται σε 1.Στοιχεία Φιλοσοφίας και Κοινωνιολογίας του Δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.2.Θεμελιώδη χαρακτηριστικά (Η ΕΕ ως έννομη τάξη και ως Ένωση Δικαίου, τα υποκείμενα της ενωσιακής έννομης τάξης, η αυτονομία της ενωσιακής έννομης τάξης, οι αρμοδιότητες και οι αρχές λειτουργίας της Ένωσης) 3.Πηγές (οι άγραφες, οι γραπτές και η ιεράρχησή τους- πρωτογενές παράγωγο δίκαιο) 4.Νομοθετικά Όργανα (Επιτροπή, Συμβούλιο της Ε.Ε, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο) 5.Ιστορική εξέλιξη των Συνθηκών, 6.Μηχανισμοί Δικαστικής προστασίας και το Δικαστικό Σύστημα της Ε.Ε – Το ΕΔΔΑ στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης 7.Σχέσεις Ενωσιακού κα Εθνικού Δικαίου.

Διδάσκουσα: Κλειώ Ι. Χατζηδανιήλ, Υποψήφια Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Αιγαίου

iv. ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Μέσω της συγκεκριμένης θεματικής, «ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ», προωθείται η περαιτέρω διερεύνηση και εμβάθυνση του ευρύτερου γνωστικού πεδίου του μαθήματος «ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ». Οι φοιτητές/τριες θα έχουν τη δυνατότητα μάθουν το πώς λειτουργεί η ΕΕ μέσα από τα θεσμικά της όργανα, το μοντέλο διακυβέρνησης της καθώς και τις πολιτικές της. Το μάθημα αυτό επιχειρεί να αναδείξει τις δομές διακυβέρνησης που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της Ε.Ε. και να διερευνήσει τις δυναμικές δημιουργίας και μετασχηματισμού τους. Βασική στόχευση συνιστά αφενός, η κατανόηση από τους φοιτητές του τρόπου διακυβέρνησης της Ε.Ε. και αφετέρου, η κριτική προσέγγιση και ο προβληματισμός επί των συνθηκών και παραγόντων που επιδρούν στα μέσα, τις μεθόδους και τις διαδικασίες διακυβέρνησης εντός της Ε.Ε.

Ως μάθημα συνδυάζει ένα μείγμα θεωρητικής αλλά και διαδραστικής μάθησης καθώς οι φοιτητές/τριες θα έχουν τη δυνατότητα να γνωρίσουν το ευρωπαϊκό θεσμικό σύστημα και μέσα από την μελέτη αμφοτέρων, θεσμών και διαδικασιών, να προβούν στην κριτική ανάλυσή τους αλλά και την μελέτη των ενδεχομένων μελλοντικών εξελίξεων. Στόχος του μαθήματος είναι να κατανοήσουν τις μορφές διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να αναλύσουν τις πολιτικές διεργασίες λήψης αποφάσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο και να αξιολογήσουν με κριτικό πνεύμα τον διαχρονικό μετασχηματισμό της ευρωπαϊκής διακυβέρνησης στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής νομιμοποιητικής διαδικασίας.

Η Θεματική των διαλέξεων δομείται από τους εξής θεματικούς κύκλους:

- Η ανάπτυξη της ευρωπαϊκής διακυβέρνησης: Ιστορική διαδρομή
- Συνοχή ευρωπαϊκού χώρου
- Ευρωπαϊκή διακυβέρνηση: Η έννοια της διακυβέρνησης: Παραδοσιακές μορφές διακυβέρνησης στην Ε.Ε- Νέες μορφές ευρωπαϊκής διακυβέρνησης
- Η άτυπη διάσταση της ευρωπαϊκής διακυβέρνησης - Άτυπα θεσμικά όργανα- Ήπιο δίκαιο- Ομάδες συμφερόντων (Lobbies)

- Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση: Αλληλεπίδραση υπερεθνικού, εθνικού και υπο-εθνικού (περιφερειακού και τοπικού) επιπέδου.
- Κοινές ευρωπαϊκές πολιτικές- εξευρωπαϊσμός εσωτερικών πολιτικών
- Ευρωπαϊκή διακυβέρνηση και δημοκρατία: Διαμόρφωση ευρωπαϊκού «δήμου»

Διδάσκουσα: Ελευθερία Φτακλάκη, Διδάκτωρ Ευρωπαϊκών σπουδών και διεθνών σχέσεων, μετα-Διδακτορική ερευνήτρια του Πανεπιστημίου Αιγαίου

v. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

Το μάθημα αυτό αποτελεί ένα μείγμα θεωρητικής αλλά και διαδραστικής μάθησης καθώς οι φοιτητές/τριες θα έχουν τη δυνατότητα να εντρυφήσουν στους μηχανισμούς της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Διακυβέρνησης, αναλύοντας το σύστημα κανόνων, μηχανισμών και διαδικασιών που θεσπίστηκαν σταδιακά κατά τη δημιουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα εξεταστούν οι νομικές και θεσμικές διαστάσεις της εξέλιξης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Διακυβέρνησης, ο τρόπος με τον οποίο λειτουργούν τα κράτη-μέλη υπό αυτήν, η εγκαθίδρυση και η ανάγκη για της Οικονομική Νομισματική Ένωση που θεσπίστηκε με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ και η εξέλιξή της έως σήμερα. Η νέα οικονομική διακυβέρνηση, η ΟΝΕ, τα θεσμικά της όργανα, οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων, κα, αποτελούν αντικείμενο αυτού του μαθήματος, όπου οι φοιτητές/τριες θα μάθουν πως λειτουργεί το μοντέλο της οικονομικής διακυβέρνησης στην ΕΕ.

Ειδικότερα, στο μάθημα αυτό οι φοιτητές/τριες θα έχουν τη δυνατότητα να κατανοήσουν τα εξής:

- Ευρωπαϊκή Οικονομική Διακυβέρνηση: Τι είναι, πως λειτουργεί, μηχανισμοί λειτουργίας
- Δημοσιονομική Πολιτική της Ε.Ε.
- Ο.Ν.Ε. (σύνθεση, αρμοδιότητες, στόχοι)- Ευρωζώνη
- Τραπεζική Ένωση
- Κρίσεις και Ε.Ε.
- Πολιτική Συνοχής
- Δημοσιονομικό Πολυετές Πρόγραμμα 2021-2027- Ταμείο Ανάκαμψης

Διδάσκουσα: Ελευθερία Φτακλάκη, Διδάκτωρ Ευρωπαϊκών σπουδών και διεθνών σχέσεων, μετα-Διδακτορική ερευνήτρια του Πανεπιστημίου Αιγαίου

vi. Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΣΤΗΝ ΔΙΕΘΝΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Το μάθημα αυτό συνδυάζει ένα μείγμα θεωρητικής αλλά και διαδραστικής μάθησης καθώς οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα, αφενός να εξοικειωθούν με τις σχέσεις που αναπτύσσει η ΕΕ ως παγκόσμιος δρών με τη διεθνή κοινότητα, και αφετέρου να μελετήσουν τις πολιτικές, τις συνεργασίες και τις δράσεις που υλοποιεί η Ένωση με τις τρίτες χώρες, τους διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς. Βασικός στόχος αυτής της διδακτικής ενότητας αποτελεί η γνωριμία και η εμπέδωση του ρόλου της Ένωσης ως παγκόσμιου παίχτη, όπου οι φοιτητές/τριες μαθαίνουν για τη δράση της Ένωσης στο πεδίο άσκησης εξωτερικής πολιτικής και τις σχέσεις της με τον Κόσμο.

Επιμέρους διδακτικοί στόχοι αυτής της ενότητας είναι: α) να κατανοήσουν οι φοιτητές/τριες τη διακυβέρνηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως παγκόσμιος παίχτης και να αναλύσουν τις πολιτικές διεργασίες λήψης αποφάσεων και δράσεων στην Εξωτερική Δράση της Ένωσης, και β) να αξιολογήσουν με κριτικό πνεύμα τον διαχρονικό μετασχηματισμό της ευρωπαϊκής εξωτερικής πολιτικής και να κατανοήσουν το μετασχηματισμό που επήλθε σε αυτό το πεδίο μετά τη Συνθήκη της Λισσαβώνας.

Το μάθημα δομείται από δυο κύριες ενότητες:

Η Α' Ενότητα αφορά στα εξής:

- Μια γενική επισκόπηση της Εξωτερικής Δράσης της ΕΕ (μοντέλο διακυβέρνησης, θεσμοί, δομές, περιοχές δράσεις, τομείς, κα),
- Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και Εξωτερική Δράση: και Ο ρόλος των Κρατών Μελών- Η συμμετοχή των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών
- Πως αντιμετωπίζει η ΕΕ στις παγκόσμιες προκλήσεις του 21ου αιώνα σε περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο (πολιτική γειτονίας, αναπτυξιακή πολιτική , στρατηγικές συνεργασιών, κα)- Επιχειρησιακή ετοιμότητα της ΕΕ- ΚΕΠΠΑ/ΚΠΑΑ
- Εξωτερίκευση της διαχείρισης της Μετανάστευσης και του Ασύλου
- Αναπτυξιακή Συνεργασία- Αποκεντρωμένη Συνεργασία- Ανθρωπιστική Βοήθεια- Κοινή Εμπορική Πολιτική – Οικονομική Συνεργασία

Η Β' Ενότητα αφορά στα εξής:

- Πως λειτουργεί η ΕΕ σε σχέση με τις Τρίτες χώρες – με περιφερειακούς και διεθνείς οργανισμούς (π.χ. Αφρικανική Ένωση, ΠΟΕ, ΟΗΕ, κα.)
- Η εταιρική σχέση ΕΕ με Οργανισμό Αφρικής- Καραϊβικής- Ειρηνικού (ΕΕ-ΟΑ.Κ.Ε)
- Η Στρατηγική σχέση ΕΕ με Η.Π.Α- Ρωσία- Κίνα- Αφρική, κα.
- Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας – Διεύρυνση
- Ποια είναι τα χρηματοδοτικά μέσα για την άσκηση της Εξωτερικής Δράσης της ΕΕ, όπου οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να εντοπίσουν και να μελετήσουν κάποια συγκεκριμένη δράση- που θα βρουν οι ίδιοι/ες και θα την αναπτύξουν στο πλαίσιο του μαθήματος.

Διδάσκουσα: Ελευθερία Φτακλάκη, Διδάκτωρ Ευρωπαϊκών σπουδών και διεθνών σχέσεων, μετα-Διδακτορική ερευνήτρια του Πανεπιστημίου Αιγαίου

- Στο πλαίσιο του προγράμματος Jean Monnet Module (EU.E.N.I.C.) , θα δώσουν από μια διάλεξη στα αγγλικά, οι καθηγήτριες, Assoc. Prof. Eda GEMI, PhD , Head of Law Department Faculty of Law and Social Sciences University of New York Tirana , με θέμα «Η προώθηση της δημοκρατίας στην ΕΕ; Αξιολόγηση του ρόλου της στον εκδημοκρατισμό των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων» και η και η Dr. Orinda MALLTEZI, Head of the Department of Political Science, Faculty of Social Sciences, University of Tirana με θέμα «Ο ρόλος των διεθνών και περιφερειακών οργανισμών και διαδικασιών στην ένταξη των Δυτικών Βαλκανίων στην ΕΕ».

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Πρόσωπο με πρόσωπο (διαλέξεις σε αμφιθέατρο από τον Καθηγητή Π.Γρηγορίου και τις συνδιδάσκουσες, κκ Ελευθερία Φτακλάκη και Κλειώ Χατζηδανιήλ) ▪ Εξ' αποστάσεως εκπαίδευση με τη χρήση της διαδικτυακής πλατφόρμας του Πανεπιστημίου Αιγαίου (Open e-class) ▪ Οργάνωση φροντιστηριακών θεματικών κύκλων (εμπέδωση σε εξειδικευμένες θεματικές ενότητες)
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι φοιτητές/τριες που θα εκπονήσουν εργασία θα έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στο Θερινό Σχολείο του Πανεπιστημίου Αιγαίου, με θέμα “EU governance - How to promote European values” που εντάσσεται στο Jean Monnet Module EU.E.N.I.C. και του ΚΕΔΙΒΙΜ του Πανεπιστημίου Αιγαίου 																	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Το μάθημα πέραν από τις δια ζώσεις διαλέξεις στο αμφιθέατρο του Πανεπιστημίου Αιγαίου, θα εφαρμόσει και υβριδικές διδασκαλίες/διαλέξεις με τη χρήση νέων τεχνολογιών (ppt, videos, e-class, etc) για την καλύτερη και αμεσότερη εμπέδωση των γνώσεων, αφού έτσι κρίνεται ότι γίνονται περισσότερο κατανοητές οι ειδικές γνώσεις του μαθήματος από τους φοιτητές.</p>																	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="451 819 798 896">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="798 819 1323 896">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="451 896 798 929">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="798 896 1323 929">39 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="451 929 798 1075">Αυτοτελής μελέτη Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας - Συγγραφή εργασιών</td> <td data-bbox="798 929 1323 1075">80 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="451 1075 798 1153">Φροντιστηριακοί θεματικοί κύκλοι</td> <td data-bbox="798 1075 1323 1153">48 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="451 1153 798 1187">Παρουσίαση εργασιών</td> <td data-bbox="798 1153 1323 1187">6 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="451 1187 798 1220">Προφορικές εξετάσεις</td> <td data-bbox="798 1187 1323 1220">9 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="451 1220 798 1254"></td> <td data-bbox="798 1220 1323 1254"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="451 1254 798 1440">Σύνολο Μαθήματος (30 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td data-bbox="798 1254 1323 1440">182 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39 ώρες	Αυτοτελής μελέτη Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας - Συγγραφή εργασιών	80 ώρες	Φροντιστηριακοί θεματικοί κύκλοι	48 ώρες	Παρουσίαση εργασιών	6 ώρες	Προφορικές εξετάσεις	9 ώρες			Σύνολο Μαθήματος (30 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	182 ώρες	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																	
Διαλέξεις	39 ώρες																	
Αυτοτελής μελέτη Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας - Συγγραφή εργασιών	80 ώρες																	
Φροντιστηριακοί θεματικοί κύκλοι	48 ώρες																	
Παρουσίαση εργασιών	6 ώρες																	
Προφορικές εξετάσεις	9 ώρες																	
Σύνολο Μαθήματος (30 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	182 ώρες																	

<p>δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>																			
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Για τους φοιτητές /τριες που φοιτούν κανονικά και δεν υπερβαίνουν τις δύο απουσίες στη διάρκεια του εξαμήνου: Α. Υποχρεωτική παρακολούθηση διαλέξεων Β. Παρακολούθηση φροντιστηριακού κύκλου Β. Ενεργός συμμετοχή με ασκήσεις και ερωτήσεις στον φροντιστηριακό κύκλο Γ. Γραπτή εργασία (εκπόνηση στο πλαίσιο του φροντιστηριακού κύκλου) Δ. Παρουσίαση εργασιών Ε. Προφορική εξέταση: Σε περίπτωση, μη θετικής ανταπόκρισης του φοιτητή/τριας στις παραπάνω δοκιμασίες και διαδικασίες, θα είναι υποχρεωτική η συμμετοχή του σε προφορική εξέταση στην διάρκεια των εξεταστικών περιόδων</p> <p>ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΟΙ ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΚΥΚΛΟΙ (6)</p> <p>Οι φοιτητές και φοιτήτριες που επιθυμούν να απαλλαγούν από τις τελικές εξετάσεις (προφορικές) του μαθήματος είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθήσουν τις παρακάτω θεματικές ενότητες, την οποία και θα παρακολουθήσουν ενεργώς και ανελλιπώς, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο Περίγραμμα Μαθήματος.</p> <table border="1" data-bbox="464 1198 1299 2056"> <thead> <tr> <th>ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ (6)</th> <th>ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ/ΩΡΑ</th> <th>ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>i.ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΙΔΕΑΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΟΠΙΗΣΗΣ (Α' ΜΕΡΟΣ)</td> <td>4 Μαΐου 2022 17.00-21.00 4 ώρες</td> <td>Κλειώ Χατζηδανιήλ, Υπ. Διδάκτωρ</td> </tr> <tr> <td>ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΙΔΕΑΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΟΠΙΗΣΗΣ (Β' ΜΕΡΟΣ)</td> <td>5 Μαΐου 2022 17.00-21.00 4 ώρες</td> <td>Κλειώ Χατζηδανιήλ, Υπ. Διδάκτωρ</td> </tr> <tr> <td>ii.ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΟΠΙΟΗΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ-ΘΕΩΡΙΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ»</td> <td>6 Μαΐου 2022 17.00-21.00 4 ώρες</td> <td>Κλειώ Χατζηδανιήλ, Υπ. Διδάκτωρ</td> </tr> <tr> <td>ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (Α' μέρος)</td> <td>11 Μαΐου 2022 17.00-21.00 4 ώρες</td> <td>Κλειώ Χατζηδανιήλ, Υπ. Διδάκτωρ</td> </tr> <tr> <td>ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ</td> <td>12 Μαΐου 2022 17.00-21.00 4 ώρες</td> <td>Κλειώ Χατζηδανιήλ, Υπ. Διδάκτωρ</td> </tr> </tbody> </table>	ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ (6)	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ/ΩΡΑ	ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	i.ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΙΔΕΑΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΟΠΙΗΣΗΣ (Α' ΜΕΡΟΣ)	4 Μαΐου 2022 17.00-21.00 4 ώρες	Κλειώ Χατζηδανιήλ, Υπ. Διδάκτωρ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΙΔΕΑΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΟΠΙΗΣΗΣ (Β' ΜΕΡΟΣ)	5 Μαΐου 2022 17.00-21.00 4 ώρες	Κλειώ Χατζηδανιήλ, Υπ. Διδάκτωρ	ii.ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΟΠΙΟΗΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ-ΘΕΩΡΙΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ»	6 Μαΐου 2022 17.00-21.00 4 ώρες	Κλειώ Χατζηδανιήλ, Υπ. Διδάκτωρ	ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (Α' μέρος)	11 Μαΐου 2022 17.00-21.00 4 ώρες	Κλειώ Χατζηδανιήλ, Υπ. Διδάκτωρ	ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	12 Μαΐου 2022 17.00-21.00 4 ώρες	Κλειώ Χατζηδανιήλ, Υπ. Διδάκτωρ
ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ (6)	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ/ΩΡΑ	ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ																	
i.ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΙΔΕΑΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΟΠΙΗΣΗΣ (Α' ΜΕΡΟΣ)	4 Μαΐου 2022 17.00-21.00 4 ώρες	Κλειώ Χατζηδανιήλ, Υπ. Διδάκτωρ																	
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΙΔΕΑΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΟΠΙΗΣΗΣ (Β' ΜΕΡΟΣ)	5 Μαΐου 2022 17.00-21.00 4 ώρες	Κλειώ Χατζηδανιήλ, Υπ. Διδάκτωρ																	
ii.ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΟΠΙΟΗΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ-ΘΕΩΡΙΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ»	6 Μαΐου 2022 17.00-21.00 4 ώρες	Κλειώ Χατζηδανιήλ, Υπ. Διδάκτωρ																	
ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (Α' μέρος)	11 Μαΐου 2022 17.00-21.00 4 ώρες	Κλειώ Χατζηδανιήλ, Υπ. Διδάκτωρ																	
ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	12 Μαΐου 2022 17.00-21.00 4 ώρες	Κλειώ Χατζηδανιήλ, Υπ. Διδάκτωρ																	

	(Β' μέρος)		
	Η ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΕ: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΡΟΛΟΥ ΤΗΣ ΣΤΟΝ ΕΚΔΗΜΟΚΡΑΤΙΣΜΟ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΩΝ ΔΥΤΙΚΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ	13 Μαΐου 2022, 17.00-20.00 (3 ώρες)	Assoc. Prof. Eda GEMI, Head of Law Department, Faculty of Law and Social Sciences University of New York Tirana
	ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ-ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ : i.ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΙΔΕΑΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΟΠΙΗΣΗΣ ii. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΟΠΙΟΤΗΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ- ΘΕΩΡΙΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ» iii.ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ -ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ - ΑΣΚΗΣΕΙΣ	13Μαΐου 2022 20.00-21.00 1 ώρα	Κλειώ Χατζηδανιήλ, Υπ. Διδάκτωρ
	iv.ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (I ΜΕΡΟΣ)	18 Μαΐου 2022 17.00-21.00 4 ώρες	ΔΡ Ελευθερία Φτακλάκη, Διδάκτωρ Ευρωπαϊκών Σπουδών & Διεθνών Σχέσεων- Μετα Διδακτορική ερευνήτρια
	ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (II ΜΕΡΟΣ)	19 Μαΐου 2022 17.00-21.00 4 ώρες	ΔΡ Ελευθερία Φτακλάκη, Διδάκτωρ Ευρωπαϊκών Σπουδών & Διεθνών Σχέσεων- Μετα Διδακτορική ερευνήτρια
	v.ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ"	20 Μαΐου 2022 17.00-21.00 4 ώρες	ΔΡ Ελευθερία Φτακλάκη, Διδάκτωρ Ευρωπαϊκών Σπουδών & Διεθνών Σχέσεων- Μετα Διδακτορική ερευνήτρια
	Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΣΤΗΝ ΔΙΕΘΝΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	25 Μαΐου 2022 17.00-21.00 4 ώρες	ΔΡ Ελευθερία Φτακλάκη, Διδάκτωρ Ευρωπαϊκών Σπουδών & Διεθνών Σχέσεων- Μετα Διδακτορική ερευνήτρια

	Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΔΥΤΙΚΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΕ	27 Μαΐου 2022, 17.00-20.00 (3 ώρες) (ΑΓΓΛΙΚΑ)	Dr. Orinda MALLTEZI Head of the Department of Political Science Faculty of Social Sciences, University of Tirana
	Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΩΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΔΡΩΝ (GLOBAL ACTOR)	26 Μαΐου 2022 20.00-21.00 1 ώρα ώρα	ΔΡ Ελευθερία Φτακλάκη, Διδάκτωρ Ευρωπαϊκών Σπουδών & Διεθνών Σχέσεων- Μετα Διδακτορική ερευνήτρια
	ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ- ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ: (iv) ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (v)ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ” (vi)Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΣΤΗΝ ΔΙΕΘΝΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ - ΑΣΚΗΣΕΙΣ	27 Μαΐου 2022 17.00-21.00 4 ώρες	Ελευθερία Φτακλάκη, Διδάκτωρ Ευρωπαϊκών Σπουδών & Διεθνών Σχέσεων- Μετα Διδακτορική ερευνήτρια

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<ul style="list-style-type: none"> • Γρηγορίου Π., <i>Το μέλλον της συνοχής του ευρωπαϊκού χώρου</i>, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2002 • Γρηγορίου Π., <i>Η εξέλιξη των αρχών και αξιών του διεθνούς δικαίου. Η συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης</i>, Εκδόσεις Ευρασία, Αθήνα, 2019 • Γρηγορίου Π., <i>Σημειώσεις μαθήματος</i>, Online version, 2022 • Ρούκουνας, Ε., 2004. <i>Διεθνές Δίκαιο</i>, (τεύχος πρώτο), <i>Σχέσεις διεθνούς δικαίου και εσωτερικού δικαίου. Τρόποι παραγωγής δικαίου</i>. (3η έκδ.). Αθήνα: Αντ. Σάκκουλα • Παπαδοπούλου Ελένη Ι., <i>Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση: Από τη γένεση στην κρίση: Θεωρία, ιστορικό, θεσμοί, πολιτικές</i>, Εκδόσεις Γράφημα, Θεσσαλονίκη, 2011 • Πλιάκος Αστέρης, <i>Δίκαιο της ΕΕ</i>, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, 2012 • Σκιαδάς Δ., <i>Ρυθμιστική Διακυβέρνηση. Θεωρία και Εμπειρία στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση</i>, Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας, 2017 • Στεφάνου Κ. (επιμέλεια), <i>Το σύστημα διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης</i>, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήν, 2020
--

- Χριστιανός Β. - Περάκης Μ., Η νομοθεσία της ΕΕ μετά την Συνθήκη της Λισσαβώνας, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, 2013
- Χρυσοχόου Δημ., Θεωρία της ευρωπαϊκής ενοποίησης, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2015
- François - Georges Dreyfus, Roland Marx, Raymond Poidevin, *Γενική Ιστορία της Ευρώπης. Η Ευρώπη από το 1848 έως το 1990*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 1990
- Glencross Andrew. Η πολιτική της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2015
- Nugent Neil, Πολιτικές και Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Εκδόσεις Σαββάλα, 2η έκδοση, Αθήνα, 2012